

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України

з питань освіти, науки та інновацій

21 березня 2023 року

Веде засідання Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, доброго дня. Доброго дня, шановні колеги. Хто з нами? Пані Олена, бачу. Іван Григорович, бачу. Ольга Володимирівна є. Роман Павлович є, навіть десь рухається в наш бік. Чудово. І тут нас четверо, п'ятеро. Юлія Миколаївна двічі підключилася.

Шановні колеги, розпочинаємо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. У нас сьогодні в порядку денному одне питання про розгляд доручення Голови Верховної Ради України Стефанчука Руслана Олексійовича щодо подання Прем'єр-міністра України про призначення Лісового Оксена Васильовича Міністром освіти і науки України. Колеги, чи є пропозиції, зауваження до порядку денного? Немає. Тоді прошу проголосувати за нього.

Хто – за? Дев'ять. Одноголосно. Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду самого питання. Є доручення, шановні колеги, Голови Верховної Ради, є подання Прем'єр-міністра України Дениса Анатолійовича Шмигала щодо призначення Оксена Васильовича Лісового Міністром освіти і науки України.

Шановні колеги, я знаю, що у нас є з вами певний час, приблизно хвилин 18 для того, щоб задати питання Оксену Васильовичу, отримати відповіді необхідні. Але у мене є прохання до вас, шановні колеги, через те, що вже ми всі більшою мірою знайомі з Оксеном Васильовичем, зараз прийняти рішення, бо нам потрібно зараз терміново буде підготувати постанову для винесення в зал на 10-у годину, щоб ми встигли. У нас там залишається менше години для цього. Тому якщо ви не заперечуєте, я пропоную зараз прийняти рішення, а після цього задати питання, у нас буде час для того, щоб задати питання Оксену Васильовичу. Нема заперечень, колеги? Якщо ні, колеги, немає заперечень, тоді є пропозиція.

Ставлю на голосування проект рішення Комітету. Перше – рекомендувати Верховній Раді України прийняти рішення про призначення Лісового Оксена

Васильовича Міністром освіти і науки України. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з зазначеного питання визначити народного депутата України, заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Колебошина Сергія Валерійовича.

Хто – за, прошу проголосувати. Дев'ять. Дякую, колеги. Одноголосно. Рішення прийнято. Оксене Васильовичу, вітаю Вас з рішенням Комітету.

Отже, шановні колеги, тепер маємо спокійно 17 хвилин, будь ласка, задавайте питання Оксену Васильовичу, він буде радий відповісти. Прошу, маємо час. Хто хоче задати питання?

ГРИШИНА Ю.М. Давайте я. Враховуючи те, що у нас дуже мало часу зараз... Враховуючи, що мало часу у нас, Оксене Васильовичу, я хочу сказати вам, що... Ми уже з вами говорили, нас чекає велика робота всіх разом, тому що освіта зараз під час війни, у нас величезна кількість викликів, виклики дуже складні. Ви бачите сьогодні ми всім Комітетом підтримуємо, рекомендуємо і будемо рекомендувати Верховній Раді підтримати Вашу кандидатуру на посаду Міністра. І знаємо всі Ваші успіхи і надбання. Вдячні Вам за те, що ви захищаєте Україну не тільки на освітньому фронті, а на реальному фронті – це дуже важливо. І питань настільки багато, що зараз немає сенсу їх обговорювати. Єдине що хочу сказати, що я як голова підкомітету з питань вищої освіти, у мене, звичайно, є бачення і напрацьоване з Комітетом і попередньо з Міністерством, і з Офісом Президента про ті основні моменти, які потрібно зараз робити. Я думаю, що при подальшій роботі, дасть Боже, зараз Верховна Рада підтримає Вашу кандидатуру, і в сфері вищої освіти велика кількість зараз викликів. І сподіваюся на Вашу підтримку. І просто як Ви бачите, які основні зараз, що по сфері вищої освіти ми можемо зробити першочергово?

ЛІСОВИЙ О.В. Дякую за запитання, пані Юлія.

По-перше, дякую всім шановним членам Комітету, оскільки ми раніше зустрічались неодноразово, співпрацювали і завжди ця співпраця була позитивною. Дякую за цю одностайну підтримку. Мені буде, звичайно, важко, тому що реально час, в який я заходжу в Міністерство, це по суті той же самий фронт. З точки зору відповідальності, це набагато навіть, мабуть, більша відповідальність, тому що це про майбутнє.

Те, що стосується викликів, які стоять перед нами, ви їх краще за мене знаєте, я тільки починаю в них занурюватися. Те, що стосується вашого запитання – вища освіта. Сьогодні Президентом ставиться завдання перед нами – суттєве підвищення якості вищої освіти, перетворення вузів в центри інновацій, центри інноваційної діяльності. І, безумовно, по суті вся галузь вищої освіти буде потребувати мудрих, поступових реформ, які будуть стосуватись і зрозумілих процедур розподілу фінансування, і зрозумілих процедур і логічних процедур кадрової політики у вищій освіті. І, безумовно, та проблема, яка буде стояти у нас з абітурієнтами в найближчі роки і яка пов'язана і з військовою ситуацією, і з іншими питаннями, скажемо так, демографічними і міграційними, вона буде потребувати від нас швидше за все перегляду і кількісних якихось показників, кількості вузів, якості вузів. Ключова цінність, яку повинна давати вища освіта – це якість, якість продукту, який вона випускає.

ГРИШИНА Ю.М. Я Вам дякую за відповідь. Іще хочу додати, що коли ми зустрічалися на засіданні фракції, Ви представляли свій концепт. Мені особисто дуже сподобалось і це дуже важливий момент, коли ми розуміємо, що у нас сьогодні величезна кількість дітей і вчителів знаходиться за кордоном. І Ви говорили про те, що Ви будете, можливо, буде окрема у Вас людина, яка буде займатися безпосередньо питаннями наших дітей, які знаходяться за кордоном, вчителів. Як побудувати систему так, щоб ми не втратили фактично покоління, щоб вони не втратили зв'язок з Україною і щоб наші українці, навчаючись за кордоном, відчували, що у них є зв'язок з Україною, щоб вони максимально мали всі можливості доступу до української освіти і не віддавали перевагу освіті за кордоном, оскільки ми таким чином внаслідок цього можемо втратити величезну кількість дітей і вчителів. Тому ще коротко чи дійсно так, як ви це бачите, чи, дійсно, буде якась людина, яка буде цим займатися, і чи, дійсно, ви будете звертати увагу саме на цей напрям, тому що ми вважаємо його дуже важливим?

ЛІСОВИЙ О.В. Так, тут, дійсно, ми маємо загрозову ситуацію, біля 1 мільйона дітей у нас за кордоном. Те як вони навчаються зараз, це аж ніяк не сприяє тому, щоб вони залишались в українському полі. Мені так здається, можливо, це поверхова оцінка, але таку оцінку я маю. Спростити їм навчання, отримання українських свідоцтв про базову освіту, атестатів про загальну середню освіту і

вибудувати, змінити програми, модернізувати програми, унікальні програми, ті, які стосуються саме України, української мови, літератури, історії – це такі поверхові завдання. Але там цілий комплекс питань, який ще потребує серйозного вивчення і спільного нашого з вами опрацювання і впровадження.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую.

ГРИЦУК Р.П. Можна я питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Павлович, будь ласка.

ГРИЦУК Р.П. Ми готуємося до залу і питання, яке, я сподіваюся, багатьох турбує – це історія України. Ми Комітетом зареєстрували законопроект про обов'язковість історії України з 24-го року в державній підсумковій атестації. Яке Ваше ставлення до такої пропозиції і яке Ваше ставлення до НМТ 23-го року, яке має бути прямо зараз?

ЛІСОВИЙ О.В. Історія України є обов'язковою дисципліною, в принципі, і для набуття громадянства. Коли відповідно молодий громадянин, який отримує паспорт, він повинен на достатньому рівні її знати і це треба відповідним чином в цьому переконатися. Але те, що стосується НМТ, тому, так, в ДПА, безумовно, історія України повинна бути. В НМТ цього року позиція, мені здається, яка була обрана Комітетом, є правильною, тому що треба мінімізувати навантаження на наших дітей, які і так знаходяться в достатньо стресовій ситуації. Те, що ми зробили це за рахунок саме історії України, це дуже вимушений крок, я вважаю. Але тим не менше ми йдемо уже, ми цей шлях обрали і треба йти по цьому шляху. Далі ДПА, обов'язково історія України і, звичайно, зміна підходів до її викладання.

КОЛЕБОШИН С.В. Всі почули в законопроекті свої побоювання, я їх Сергію Віталійовичу наголошував. Так, дійсно, ДПА, те, що ми робимо: історія України, українська мова, англійська, математика, чим ми ризикуємо – це реально, і щоб на друге читання ми це якимось чином проговорили. Тим, що ми таким чином вбиваємо фактично технічні дисципліни, природничі. Оскільки, якщо ми робимо ЗНО у формі ДПА з чотирьох предметів обов'язково, то п'ятий предмет – природничо-математичний майже ніхто не буде обирати. Зараз і так обирають три

або максимум чотири, п'ять... Я в доковідні часи. Зараз під час COVID і війни зовсім інші процедури, але ж ми говоримо про регулярну роботу. П'ятий предмет майже там пару відсотків тільки обирали. І зараз, якщо ми поставимо чотири обов'язкових цих, то п'ятий просто не будуть обирати, бо батьки і діти прагматичні і це нормально. І нам треба про це подумати, бо тоді ми ризикуємо, що там на інженерні, на фізичні, на біологічні спеціальності просто не будуть обирати, а будуть вступати за результатами з точних предметів тільки математики. Це не дуже Ок там, наприклад, на ядерну енергетику або там на ті ж самі медичні спеціальності. Про це нам всім треба подумати, бо це така собі історія, щоб ми в гонитві за одним не втратили іншого. А математика і технічні спеціальності для відбудови країни або для України в сучасному новому цифровому світі – це пріоритет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Валерійович.

Поки Оксен Васильович думає над відповіддю. Шановні колеги і всі, хто з нами на зв'язку, зараз в чат кинули номер постанови, яка вже зареєстрована в СЕДО, я вас прошу самих або попросіть помічників, щоб підписали зараз цю постанову і щоб ми її встигли внести в зал до голосування за Оксена Васильовича.

Дякую.

Власне, це було запитання, Сергій Валерійович, чи просто?

КОЛЕБОШИН С.В. Це більше нам всім, бо це буде в другому читанні нам всім працювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є ще запитання до Оксена Васильовича?

КОЛЕБОШИН С.В. Тільки побажання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яке?

КОЛЕБОШИН С.В. Лупати цю скелю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Класне побажання, Сергій Валерійович. Будемо лупати цю скелю разом.

Тоді, шановні колеги, я вам щиро дякую. Засідання Комітету оголошується закритим. З вашого дозволу ми з Оксеном Васильовичем далі по фракціях. Дякую. До зустрічі. Ольга Володимирівна, Вам чудового дня.